

PLAN DZIAŁANIA KT 197 ds. Płytek i Sanitarnych Wyrobów Ceramicznych

STRESZCZENIE

KT 197 obejmuje swoim zakresem tematycznym definiowanie, klasyfikacje, wymagania i metody badań płytek ceramicznych i sanitarnych wyrobów ceramicznych. KT 197 zajmuje się opiniowaniem i uzgadnianiem stanowiska krajowego do projektów Norm Europejskich, a także tworzeniem polskich wersji językowych norm EN opracowywanych w CEN/TC 163 oraz CEN/TC 67 i opracowywaniem norm własnych w zależności od potrzeb.

Zakres działalności KT 197 dotyczy środowiska biznesowego przemysłu producentów płytek ceramicznych oraz sanitarnych wyrobów ceramicznych.

Korzyści z działalności KT 197 wynikają z wdrażania nowych norm materiałowych i norm na wyroby wprowadzające innowacyjne materiały i nowoczesne technologie.

Priorytetem w pracach KT 197 jest opiniowanie i wprowadzanie Norm Europejskich do zbioru Polskich Norm.

Priorytetem przy tłumaczeniu Norm Europejskich są normy zharmonizowane, wprowadzające znak CE dla poszczególnych typów wyrobów.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Środowisko biznesowe KT 197 obejmuje firmy i instytucje związane z ceramicznymi wyrobami użytkowymi w postaci płytek oraz wyrobów sanitarnych.

Głównymi zainteresowanymi są producenci płytek ceramicznych i ceramicznych wyrobów sanitarnych służących do wyposażenia łazienek i kuchni.

Są to następujące wyroby:

- płytki ceramiczne do zastosowania we wnętrzach budynków,
- do wykładania ścian,
- do wykładania podłóg i schodów,
- płytki ceramiczne do zastosowania na zewnątrz budynków,
- płytki elewacyjne,

PLAN DZIAŁANIA KT 197

DATA: 2019-10-12

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 2

- płytki na tarasy i podesty,
- płytki na schody,
- płytki chodnikowe ceramiczne,
- mozaiki ceramiczne,
- dekoracje ceramiczne w postaci listew, różnego rodzaju kształtek,
- umywalki (stojące na postumencie, wiszące, nameblowe),
- miski ustępowe (stojące, wiszące, ze zbiornikiem, z niezależnym zbiornikiem),
- zbiorniki spłukujące,
- bidety (stojące, wiszące),
- brodziki natryskowe,
- pisuary,
- wanny,
- zlewozmywaki.

Produkcja powyższych wyrobów oparta jest na naturalnych surowcach mineralnych, takich jak: gliny, kaoliny, skalenie, dolomity, piaski, a także na syntetycznych produktach jak fryty i pigmenty, farby.

Technologia produkcji zależy od rodzaju wyrobów, ale ogólnie polega na przygotowaniu z odpowiedniego zestawu surowców masy ceramicznej w postaci pulpy, granulatu lub masy lejnej, o odpowiednich parametrach jakościowych, z których formowane są poszczególne wyroby. Płytki ceramiczne wytwarzane są z granulatu metodą prasowania na sucho lub z pulpy metodą ciągnięcia. Wyroby sanitarne - z zawiesziny wodnej metodą odlewania grawitacyjnego lub ciśnieniowego. Wyformowane wyroby tzw. surowe, poddawane są dalszej obróbce w postaci szkliwienia i dekorowania dla płytek lub szkliwienia dla wyrobów sanitarnych, a następnie poddawane procesowi wypalania w piecach rolkowych o pracy ciągłej lub w piecach okresowych. Proces wypalania w odpowiednich temperaturach ma na celu spieczenie wyrobu i uzyskanie niezbędnych właściwości mechanicznych i użytkowych. Płytki ceramiczne mogą być następnie poddawane polerowaniu oraz rektyfikacji (szlifowaniu krawędzi w celu uzyskania jednolitego wymiaru).

Nasiąkliwość wodna wyrobu gotowego jest istotnym parametrem jakościowym charakteryzującym wszystkie wyroby ceramiczne i mającym wpływ na zastosowanie użytkowe.

Pozostałe cechy charakteryzujące płytki to odporność szkliwa i całego wyrobu na szok termiczny, odporność na odczynniki chemiczne (w tym środki domowego użytku i dodatki do wody basenowej), odporność na środki plamiące (w tym produkty żywnościowe, np. oliwa, medykamenty, np. jodyna), odporność na zginanie, odporność na ścieranie wgłębne płytek nieszkliwionych, odporność na ścieranie szkliwa, odporność na poślizg, mrozoodporność. Płytki poddawane są także badaniom pod kątem uwalniania substancji niebezpiecznych takich jak kadm oraz ołów.

Wyroby sanitarne muszą spełniać wymogi jakościowe dotyczące szkliwa (odporność na ścieranie i zarysowanie oraz plamienie) oraz wymogi użytkowe, odpowiednio do

PLAN DZIAŁANIA KT 197

DATA: 2019-10-12

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 3

rodzaju wyrobu, jak odprowadzanie wody, odprowadzanie zanieczyszczeń stałych i ciekłych, wytrzymałość na obciążenie mechaniczne, odporność na szok termiczny wyrobu i szkliwa. Wszystkie cechy charakteryzujące poszczególne wyroby ceramiczne opisane są w normach przedmiotowych zharmonizowanych z Dyrektywą budowlaną 89/106/EWG oraz normach powołanych.

Dla płytek ceramicznych aktualna norma zharmonizowana to:

PN-EN 14411:2013-04 Płytki ceramiczne - Definicje, klasyfikacja, właściwości i znakowanie.

Dla wyrobów sanitarnych są to:

PN-EN 14688:2009 Urządzenia sanitarne – Umywalki – Wymagania funkcjonalności i metody badania

PN-EN 997:2012 Miski ustępowe z integralnym zamknięciem wodnym

PN-EN 14055:2018 Zbiorniki sflukujące do misek ustępowych i pisuarów

PN-EN 14528:2009 Bidety - Wymagania funkcjonalne i metody badania

PN-EN 13407:2008 Pisuary wiszące - Wymagania funkcjonalności i metody badania

PN-EN 14527+A1:2012 Brodziki natryskowe do użytku domowego

Zagrożenia:

- znacząca konkurencja ze strony produktów z dalekiego wschodu;
- uzgodnienia w zakresie opłat za emisję CO₂ – efekt „carbon leakage”.

Obserwuje się umiarkowane zainteresowanie przemysłu w zakresie tworzenia kryteriów technicznych dla wyrobów oraz wpływu na kształt regulacji prawnych.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Rynek ceramiki sanitarnej

Wielkość krajowego rynku ceramiki sanitarnej szacowana jest na ok. 3 mln sztuk.

- 1% - segment luksusowy
- 3% - średni wyższy standard
- 5% - średni niższy standard
- 23% - niski segment

PLAN DZIAŁANIA KT 197

DATA: 2019-10-12

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 4

- 68% - segment ekonomiczny

Rynek płytek ceramicznych

W 2017 roku w Polsce wyprodukowano 107,1 mln m² płytek, z czego wyeksportowano 44,7 mln m².

Szacunkowa sprzedaż płytek w PLN dla wiodących polskich producentów płytek ceramicznych w 2017 roku kształtowała się następująco:

NAZWA PRODUCENTA	Szacunkowa sprzedaż płytek	Szacunkowe udziały w produkcji płytek
GRUPA CERSANIT	550 mln PLN	23,5%
CERAMIKA PARADYŻ	520 mln PLN	22%
GRUPA CERAMIKA KOŃSKIE	420 mln PLN	18%
TUBĄDZIN	370 mln PLN	16%
CERRAD	170 mln PLN	7%
NOWA GALA	150 mln PLN	6,5%
POLCOLORIT	47 mln PLN	2%
POZOSTALI		5%

W 2017 roku sprzedaż płytek ceramicznych w Polsce wyniosła 79 mln m².

Struktura sprzedaży płytek ceramicznych w Polsce w 2017 (udział ilościowy) ze względu na kraj pochodzenia przedstawia się następująco:

płytki polskie	79%
płytki hiszpańskie	6%
płytki włoskie	4,5%
płytki indyjskie	4%
płytki ukraińskie	2%
płytki chińskie	1,5%
pozostałe	3%

Na podstawie danych z raportu Centrum Analiz Branżowych (CAB), Rynek płytek ceramicznych w Polsce edycja 2018.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT 197 ukierunkowana jest na współpracę z krajowymi jednostkami badawczymi oraz przedstawicielami przemysłu. Istotny obszar stanowi również współpraca z CEN/TC 163 oraz CEN/TC 67, szczególnie w obszarze wdrażania norm zharmonizowanych.

PLAN DZIAŁANIA KT 197

DATA: 2019-10-12

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 5

Członkowie komitetu wspierają działania dotyczące nowelizacji CPR – Rozporządzenie Nr 305/2011.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Cele prac KT 197 obejmują:

- współpracę z komitetami technicznymi CEN poprzez uczestnictwo delegatów oraz korespondencyjnie,
- upowszechnianie i wdrażanie nowych i aktualizowanych norm PN-EN do stosowania w Polsce,
- eliminację barier w produkcji i handlu materiałami,
- eliminację barier technicznych w handlu - ułatwienie handlu w kraju, Europie,
- harmonizację specyfikacji technicznych przy ocenie wyrobów budowlanych,
- inicjatywy europejskie i/lub międzynarodowe – propozycje norm, specyfikacji lub raportów,
- promocję ochrony środowiska,
- tłumaczenia Norm Europejskich.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

- Wyznaczenie priorytetów przy ustalaniu Programu prac normalizacyjnych KT (np. wprowadzanie do zbioru PN metodą tłumaczenia przede wszystkim Norm Europejskich zharmonizowanych; wprowadzanie do zbioru PN w pierwszej kolejności norm terminologicznych, następnie norm precyzujących metody badań, itp.),
- określenie niezbędnej współpracy z innymi KT/KZ,
- aktywny udział w powstawaniu Norm Europejskich i Międzynarodowych,
- określenie ewentualnych, możliwych do przewidzenia trudności (braku środków finansowych, zagrożeń terminów realizacji prac, itp.) i sposobów ich przewyżczenia,
- wszelkie nowe propozycje i rozwiązania mające na celu usprawnienie pracy KT.

4.3. Aspekty środowiskowe

PLAN DZIAŁANIA KT 197

DATA: 2019-10-12

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 6

Na sytuację producentów wyrobów sanitarnych będą miały wpływ trwające prace nad normami w zakresie zrównoważonego rozwoju, które powinny zacząć się ukazywać już w 2020 roku.

Komitet aktywnie włącza się w prace związane z wdrożeniem nowego Wymagania Podstawowego nr 7-zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych w procesie oceny obiektów budowlanych.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Czynnikiem, który może wpłynąć negatywnie na wykonywanie prac normalizacyjnych, może być brak środków finansowych na opracowanie danej PN (np. w przypadku ograniczeń budżetowych).

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

KT 197 przewiduje, że propozycje tematów normalizacyjnych do podjęcia w ramach prac na zamówienie będą dotyczyć nowych obszarów, nieobjętych bieżącym zakresem prac normalizacyjnych.